

SEMINARSKI RAD

E u t a n a z i j a

SAŽETAK

Bez obzira na kulturu, civilizaciju i vrijeme, umrijeti je uvijek bilo teško. Mogućnosti suvremene medicine, koja pod svaku cijenu može produžiti život, smatraju neki, postaje besmisleno, jer to znači produljenje umiranja i patnji. Eutanazija je način kojim se uništava jedinka kako bi se spasila od patnje. Ipak, postoji alternativa. Palijativna medicina koja promovira kulturu života na njegovom kraju i povezuje najkvalitetnija medicinska dostignuća sa suosjećajnom brigom za bolesnika i njegovu obitelj, uz emocionalnu i duhovnu potporu, što značajno smanjuje zahtjev za eutanaziju i ona postaje suvišna.

KLJUČNE RIJEČI: eutanazija, ljudsko dostojanstvo, palijativna medicina, umiranje

Temeljno pravo čovjeka je pravo na život. No, postavlja se pitanje možemo li mi sami odlučiti kada i kako ćemo ga završiti i može li čovjek smrt učiniti blagom i lijepom? Eutanazija je prisutna kroz povijest u različitim društvenim sredinama. U ovom radu prikazan je ukratko historijat eutanazije, od primitivnih društava pa sve do danas. U današnjem, suvremenom društvu nezaobilazno je pitanje prava na dostojanstvo u umiranju i smrti i pravo na bezbolnu smrt. No, ako bezbolna smrt istovremeno znači i ubojstvo, treba li ju odbaciti? Eutanazija se pokušava zakonski regulirati, no najbolje rješenje je jedina etična alternativa - palijativna medicina, odnosno skrb.

DEFINICIJA I VRSTE EUTANAZIJE

Riječ eutanazija grčkog je porijekla (**eu-** lijepo, dobro, lako i **thantos-** smrt). Umiranje s dostojanstvom, odnosno eutanazija, kroz povijest i za različite ljude, imala je drugačije značenje. U početku je označavala čovjekovu želju, čežnju i molitvu za blagom, brzom i bezbolnom smrću. Zatim se odnosila na pozitivnu brigu, zauzimanje i njegu bolesnih i umirućih, kako bi mogli umrijeti blagom i po mogućnosti bezbolnom smrću. I pojedinac i njegova okolina borili su se protiv boli, poštujući život i prirodni dolazak smrti. Suvremeno značenje pojma eutanazija, uključuje izvorno željeno blago i bezbolno umiranje, ali sada se planira i ostvaruje prijevremenim nasiljem nad životom, samilosnim ubojstvom (Pozaić, 1895.,29).

AKTIVNA EUTANAZIJA znači skraćivanje života aktivnom pomoći u umiranju. To je zahvat kojim se zadaje prijevremena i bezbolna smrt, kad su u pitanju teški, neizlječivi bolesnici koji trpe nepodnošljivu bol, da se umirući oslobode bolova i omogući im se blago i čovjeka dostojno umiranje. Primjenom aktivne eutanazije smrt može biti uzrokovana lijekom - otrovom ili propustom mogućeg čina, zahvata koji bi spasio život (bolesnik umire zato što mu smrt nije spriječena, iako je to bilo moguće i moralno obvezno učiniti). **PASIVNA EUTANAZIJA** znači ublažiti boli i omogućiti

smireno i prirodno umiranje. Pasivna se eutanazija odvija na pozitivnoj i negativnoj razini. Na pozitivnoj razini bilježimo dva učinka. Prvi je željeni učinak, djelotvorno ublažavanje ili potpuno uklanjanje boli, što omogućuje smrt u skladu s ljudskim dostojanstvom. Dok je drugi učinak neželjen, ali je uslijedio, unatoč našim naporima. To je ubrzanje toka umiranja, odnosno skraćenje života. Na negativnoj razini pasivna eutanazija znači poništavanje već započetog toka umiranja. Ne primijeniti tehnički moguće zahvate ili prekinuti već započete ako su se pokazali nekorisnima ili ako bi samo produžili tok umiranja.

DOBROVOLJNA EUTANAZIJA je slučaj pomaganja u umiranju na zahtjev ili molbu bolesnika.

OPORUČENA EUTANAZIJA je slučaj kad imamo izjavu bolesnika kojom se unaprijed odriče primjene posebne njege i zahvata na njemu ako dođe u situaciju koja je puna patnje i bez izgleda za ozdravljenje (Novaković, 1990., 196).

Mogućnosti suvremene medicine u održavanju života postale su takve da se dovodi u pitanje smislenosti i opravdanosti nekih radnji. Produljivanje života pod svaku cijenu, smatraju neki, postaje besmisleno, jer ono znači produljenje umiranja i patnji (Šeparović, 1990., 297).

STAVOVI SPRAM EUTANAZIJE U RAZLIČITIM DRUŠTVENIM SREDINAMA

Teško je ustanoviti kada i kako je čovjek došao na misao o eutanaziji. Postavlja se i pitanje može li se sve nazvati eutanazijom. Stara i primitivna društva poznaju mnoge radnje koje su slične eutanaziji. Stari Grci provodili su eugeniku, izlažući smrti malformiranu ili slabo razvijenu djecu. Slične postupke nalazimo kod mnogih primitivnih naroda. Pojam eutanazija dobiva praktično značenje tek u starom Rimu i predstavlja stav zdravog čovjeka prema smrti. Taj stav znači hrabro držanje pred smrću ili zadavanje smrti samom sebi bez pomoći drugih (Novaković, 1990., 194). Stari i Novi zavjet, kao i rano kršćanstvo, ne poznaju problem eutanazije. Stav tog vremena, u tom pogledu, najbolje je izrazio Toma Akvinski koji kaže da se samoubojstvo protivi ljubavi prema samom sebi, prema zajednici i prema Božjoj vlasti nad ljudskim životom. Kulturna strujanja u vrijeme renesanse usmjeravala su se prema umijeću umiranja. Za čitav srednji kršćanski vijek eutanazija je nepoznata. Tokom 19. stoljeća, liječnici su uglavnom odbijali blago usmrćivanje teško ranjenih bolesnika, smatrajući kako im je dužnost liječiti, a ne ubijati. Svoj procvat, premda ilegalno i dijelom u tajnosti, doživjela je eutanazija u nacističkoj Njemačkoj, tokom Drugog svjetskog rata. Ideja o životu nevrijednom života, Hitleru je dobro poslužila za ostvarivanje plana. U njegovoj zamisli i u provođenju, dobrim mu je dijelom pripomogla nepokretljivost pojedinaca i uspavanost javnog mijenja te dobro smišljeno stvaranje novog, pranjem mozga putem sredstava društvenog priopćavanja. Osim eugeničke akcije, uklanjanje nosioca nasljedno loših i štetnih osobina ili nakaznosti, bile su uvedene i posebne akcije. Njima su bili zahvaćeni i na posebnu njegu upućeni (otpremljeni su u posebne ustanove, gdje je iz tuševa izlazio plin) politički opasni pojedinci, rasno nepoželjni i ekonomski neuporabijivi. U svim akcijama blagog usmrćivanja, osim režimskog državnog aparata, sudjelovali su liječnici i psihijatri, usprkos Hipokratovom načelu: Ne škoditi! Strahote u činjene pod plaštem eutanazije, u ime samilosti i

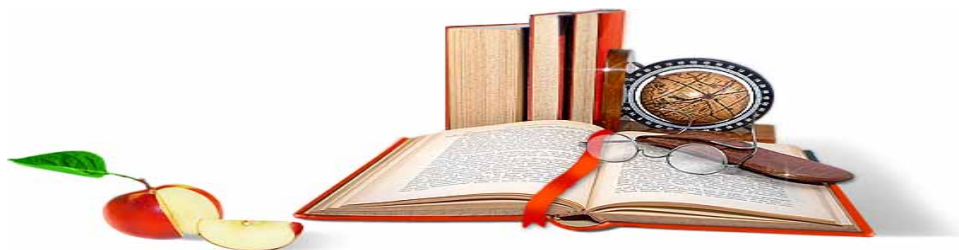
**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com